

Plan van aanpak voor categorie D

Grijskoppurperkoet, Sneekermeer, Friesland, 21 september 2019 (Enno B Ebels)

15 maart 2025

Inleiding

In september 2024 heeft de CDNA het besluit openbaar gemaakt dat de commissie gaat werken met een gewijzigde indeling van categorieën. De potentieel meest ingrijpende verandering is de invoering van categorie D, waarin soorten (kunnen) worden geplaatst die mogelijk op eigen kracht Nederland kunnen bereiken maar waar (op dit moment) te veel twijfel bestaat of exemplaren die in Nederland zijn vastgesteld daadwerkelijk van wilde oorsprong zijn en op eigen kracht hier zijn gekomen. Zie www.dutchavifauna.nl/news/1955/invoering_categorieen_op_de_nederlandse_lijt voor toelichting op het categoriesysteem. Voor categorie D zijn de volgende toelichtingen van belang:

Categorie D soorten: Bij invoering een lege categorie, waarbij soorten met terugwerkende kracht in D geplaatst kunnen worden (vanuit zowel categorie A als E). Deze categorie wordt terughoudend gebruikt, en enkel voor soorten waarvoor er gerede twijfel is of een vogelsoort de vagrancy potential heeft om zelfstandig en in wilde staat in Nederland te komen, maar waarbij evenzeer wordt betwijfeld of plaatsing in categorie E terecht is. Na toevoeging van een soort aan categorie D moet deze categorisering minstens elke 5 jaar worden geëvalueerd door de CDNA. Een soort kan niet zowel in categorie A als categorie D ingedeeld worden. Indien een geval van een soort uit categorie D aanvaard wordt voor categorie A, dan moeten alle voorgaande en toekomstige gevallen worden toebedeeld aan categorie A of E. Effectief wordt hier dan voor deze categorie het AERC-systeem gebruikt zoals toegepast in het Verenigd Koninkrijk.

Categorie D wordt vaak beschouwd als een makkelijke uitweg bij lastige statusbesluiten. De CDNA wil voorkomen dat deze categorie wordt gevuld door soorten waarbij de besluiten lastig zijn, maar niet onmogelijk. Indien er aanleiding is om aan te nemen dat een soort in staat is om zelfstandig in wilde staat in Nederland te komen (categorie A), kan de soort dus niet in categorie D geplaatst worden. Een soort waarvoor dit momenteel duidelijk geldt is Ross' Gans Anser rossii, en dus dienen alle gevallen van Ross' Gans in categorie A of E te worden geplaatst. Voor sommige soorten is er gerede twijfel of gevallen betrekking hebben op wilde individuen of escapes. In recente jaren heeft de CDNA geregeld besluiten genomen over dergelijke soorten. Te denken valt aan soorten die momenteel vanwege een gebrek aan een patroon dat een wilde origine indiceert, zoals Sporenkievit Vanellus spinosus, Geelsnavelwouw Milvus aegyptius, en Schildraaf Corvus albus. Door elke vijf jaar te evalueren of herindelingsmogelijkheid is verlagen we de kans dat categorie D een langdurige ijskastcategorie wordt, en zorgen we er ook voor dat er aandacht blijft voor waarnemingen van categorie D soorten. Als laatste is het ook mogelijk dat soorten die momenteel in categorie A geplaatst zijn, vanwege voortschrijdend inzicht in categorie D geplaatst kunnen worden. Dergelijke besluiten zullen altijd onderbouwd met argumenten worden gepubliceerd.

Proces om te komen tot vulling van categorie D

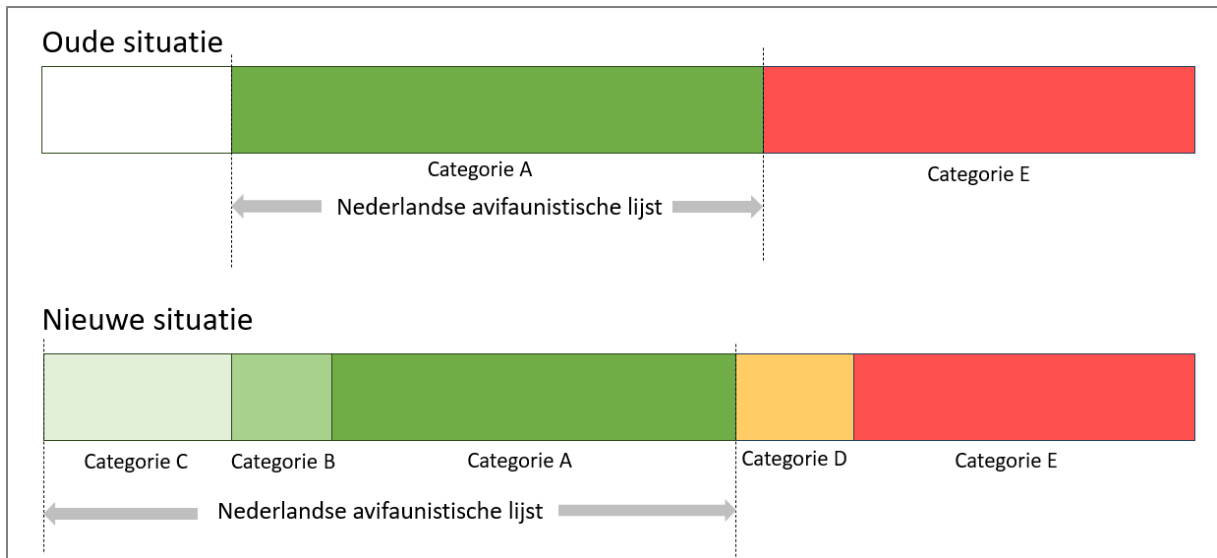
De CDNA wil op transparante en terughoudende wijze omgaan met het plaatsen van soorten in categorie D. Transparant omdat het een operatie is die veel vogelaars bezighoudt. Zo heeft de plaatsing in categorie A of categorie D invloed op (de perceptie van) het voorkomenpatroon en mogelijk de beschermingsstatus van bepaalde soorten en het is dus ook vanuit dat oogpunt belangrijk dat deze beslissingen zorgvuldig en gemotiveerd plaatsvinden. Terughoudend omdat commissieleden in het verleden zorgvuldige afwegingen hebben gemaakt of een soort in categorie A ('wild') thuishoort of niet (categorie E/'escape'). De ambitie van de CDNA is zeker niet om al deze beslissingen ter discussie te stellen, maar alleen voor die soorten waar regelmatig discussie over de status is (geweest) de ruimte te openen voor heroverweging nu categorie D beschikbaar is. In de lijsten hieronder is aangegeven voor welke soorten die ruimte voor heroverweging geldt (van E naar D? of van A naar D?) en is voor de volledigheid ook een lijst opgenomen van een aantal soorten in categorie E die met de huidige kennis

te ver van mogelijke plaatsing in D afstaan om (nu) nader onderzoek te rechtvaardigen. In de CDNA-mededeling van september 2024 zijn drie soorten genoemd die potentieel in aanmerking komen voor categorie D (Sporenkievit, Geelsnavelwouw en Schildraaf). Om tot een gestructureerde en transparante aanpak te komen betreft de eerste fase het opstellen van een groslijst met soorten die voor een 'assessment' (is deze soort/dit geschikt voor plaatsing in categorie D?) in aanmerking komen. Daar gaat deze notitie over. De verwachting is dat na afronding van de soortonderzoeken slechts een zeer beperkt aantal soorten daadwerkelijk van categorie zal veranderen. Om te voorkomen dat nieuwe feiten en voortschrijdend inzicht niet worden benut worden de soorten minimaal één keer per vijf jaar opnieuw tegen het licht gehouden. Soms kunnen soorten ook in één keer van E naar A of omgekeerd.

Bij het opstellen van de lijsten is gekeken naar de status van soorten in omliggende landen en elders in het West-Palearctische gebied (Evans 1994, Haas 2012, 2017, BOU 2024, Hobbs 2024abcd), naar eerdere publicaties over soorten in Nederland die als escape worden (of werden) beschouwd maar mogelijk 'vagrancy potential' hebben (eg, Ebels 1996, 2004) en publicaties waarin wordt ingegaan op mogelijke toekomstige dwaalgasten naar het West-Palearctische gebied of vagrancy potential van soorten in bredere zin (eg, Robbins 1980, Wallace 1980, Evans 1994, Veit 2000, 2008, Thorup 2004, Jiguet, et al 2008, Lees & Gilroy 2009, Jiguet & Barbet-Massin 2013, Jones 2020, Pitcher 2021, Rouse 2021, Viles 2021, Lees & Gilroy 2022, Bozó & Csörgő 2023, Viles 2023, Birdguides 2024, Brooks 2024, Dufour et al 2024, Garcia 2024). Hierbij is het ook relevant om te kijken naar Palearctische soorten die als dwaalgast in Zuid-Amerika en het Caribisch gebied zijn vastgesteld (eg, Ebels 2002, Bencke et al 2005, Kenefick & Hayes 2006, Whittaker et al 2019, Lenrumé et al 2024). Verder kunnen ringgegevens waardevolle inzichten geven (eg, Dennis 1981, 1986, 1987, North 2020), evenals waarnemingen op schepen op de Atlantische Oceaan (eg, Durand 1963, Stabile et al 2017). In de lijst zijn alleen soorten opgenomen die in Nederland zijn vastgesteld en waarbij de documentatie geen twijfel laat over de soortdeterminatie. Soorten die vanaf 1 januari 2025 voor het eerst in Nederland zijn vastgesteld (Brileider *Somateria fischeri* en Pacifische Parelduiker *Gavia pacifica* zijn niet opgenomen; de status van deze soorten wordt onderdeel van de beoordeling door de CDNA. Voor de aangegeven soorten (van E naar D?, en van A naar D?) zal per soort een analyse worden gemaakt met een voorstel tot (her)plaatsing. Per soort zal de CDNA stemmen over het voorstel (meerderheidsbesluit). Als de stemmen staken dan is het voorstel verworpen en blijft de huidige situatie (categorie A of E) gehandhaafd. (NB: Bij nieuwe soorten moet de commissie een uitspraak doen over A, D of E; bij stakende stemmen wordt de kwestie geagendeerd in de eerstkomende vergadering om tot een besluit te komen.) Het 'afwerken' van de lijsten gebeurt in stappen, met als ambitie om begin 2026 de hele lijst afgehandeld te hebben. Bij wijzigingen van de huidige categorie van een soort zal een onderbouwing van het besluit worden gepubliceerd.

Indeling van de Nederlandse avifaunistische lijst met categorieën

Het nieuwe systeem dat in 2024 is aangekondigd bestaat uit vijf categorieën (voorheen twee; zie schema op de vorige pagina). Categorie B (gevallen voor 1950) en categorie A (gevallen vanaf 1950) zijn de soorten met gevallen met een wilde herkomst waarvan aannemelijk is dat ze op eigen kracht Nederland hebben bereikt. Hieronder vallen ook broedvogels die in Nederland zijn geïntroduceerd of waarvan de populatie in Nederland of omliggende landen door menselijk handelen is aangevuld, zoals Oehoe *Bubo bubo* en Raaf *Corvus corax*. Categorie C omvat soorten van oorspronkelijk niet-wilde herkomst die in Nederland broeden met een stabiele ('self-sustaining') populatie ('ingeburgerd'); zie Lensink et al (2013) en verwijzingen daarin. Categorie E bevat alle overige soorten die in Nederland zijn vastgesteld (escapes). Een soort waarvan de determinatie is aanvaard maar waarbij het geval niet voldoet (of de gevallen niet voldoen) aan de basiseisen voor aanvaardbaarheid (zoals maand/jaar en provincie of te veel twijfels over de herkomst/omstandigheden) wordt niet in een categorie geplaatst; zulke gevallen zijn wel met de reden(en) voor afwijzing terug te vinden in de CDNA-jaarverslagen.

Grafische weergave van de oude en nieuwe indeling de Nederlandse avifaunistische lijst met categorieën

Disclaimer

Het bepalen van vagrancy potential van vogelsoorten is geen absolute wetenschap (wel/niet) maar een vorm van classificatie op de schaal van 'zeker niet' tot 'zeker wel'. Daarnaast betekent het feit dat een soort vagrancy potential heeft of wordt toegedicht (bijvoorbeeld op basis van fysieke kenmerken en trekgedrag) niet dat deze soort ook daadwerkelijk dwaalgasten-gedrag vertoont – het is alleen een inschatting van mogelijkheden/waarschijnlijkheid. De toevoeging van categorie D betekent dat op twee grensvlakken uitspraken gedaan moeten worden, op het grensvlak aan A en D aan de ene kant en op het grensvlak van D en E aan de andere kant. Dit betekent dat geen harde afbakening is te geven van soorten die voor nader onderzoek in aanmerking (moeten) komen, zowel als het 'upgraden' gaat (van escape/categorie E naar categorie D) als wanneer het om 'downgraden' gaat (verplaatsing van categorie A naar categorie D). Dit betekent dat er altijd discussie kan en zal zijn over de compleetheid van de lijst en er zullen in de loop van de tijd soorten bijkomen of van plek verwisselen. Om zo transparant mogelijk te zijn is een lijst opgenomen van soorten die (nu) niet zijn opgenomen voor nader onderzoek. Deze lijst is theoretisch veel langer (want strekt zich uit tot alle soorten die ooit als escape in Nederland zijn vastgesteld) maar is hier beperkt tot soorten die bijvoorbeeld in vroegere publicaties zijn genoemd als 'aandachtssoort'. Om nieuwe kennis en voortschrijdend inzicht een plek te geven worden de lijsten per categorie elke vijf jaar opnieuw bekeken, of eerder als daar een duidelijke aanleiding voor is.

Rol van escaperisico

Voor het bepalen van vagrancy potential speelt de status in gevangenschap geen rol. Er staan verschillende soorten in categorie A waarbij ook escapes regelmatig voorkomen. Het omgekeerde speelt wel: als een soort een extreem laag (verwaarloosbaar) escaperisico heeft (of waarbij escapes vaak te traceren zijn, zoals bij zeldzame arenden), dan wordt aangenomen dat gevallen wild zijn, hoe onwaarschijnlijk de waarneming (aanvankelijk) ook lijkt, zoals Horusgierzwaluw *Apus horus*, Spaanse Keizerarend *Aquila adalberti* en Afrikaanse Woestijngrasmus *Sylvia deserti*. Bij enkele soorten die (enig) vagrancy potential hebben is het aandeel bewezen escapes (soms aangevuld met broedgevallen) zo hoog dat het 'uitfilteren' van mogelijk wilde exemplaren als ondoenlijk en van onvoldoende toegevoegde waarde voor de Nederlandse avifauna wordt beschouwd. Het gaat om Grote Canadese Gans *Branta canadensis* en Kokardezaagbek *Lophodytes cucullatus*. Ook Rosse Stekelstaart *Oxyura jamaicensis* en Carolina-eend *Aix sponsa* horen vermoedelijk in deze categorie thuis. Bij C-soorten als Nijlgans *Alopochen aegyptiaca* en Rotsduif *Columba livia* is het ondoenlijk om mogelijke wilde dwaalgasten te

isoleren, nog los van de vraag of deze soorten voldoende vagrancy potential hebben. Ook soorten die in andere Europese landen een niet-wilde status hebben (categorie C of lopende herintroductie) komen op dit moment niet voor categorie D in aanmerking (voorbeelden: Heilige Ibis *Threskiornis aethiopicus* en Heremietibis *Geronticus eremita*). Soorten waarvan tot nu toe alleen bewezen (of sterk verdachte) escapes in Nederland zijn vastgesteld (voorbeelden: Rùppells Gier *Gyps rueppelli*, Amerikaanse Zeearend *Haliaeetus leucocephalus* en Blauwe Ekster *Cyanopica cooki*) zijn vooralsnog opgenomen in de lijst 'niet te onderzoeken' maar kunnen verschuiven wanneer er een niet-verdachte vogel opduikt of een vogel waarvan een wilde herkomst zeer geloofwaardig is (bijvoorbeeld een Rùppells Gier in een grote groep Vale Gieren *G fulvus* met één of meer geringde exemplaren uit Spanje).

Bij de beoordeling van individuele gevallen van soorten die voor categorie D in aanmerking komen of daar reeds in geplaatst zijn, blijft een oordeel over de status van dat geval belangrijk. Net als bij soorten die in categorie A staan kan een individueel geval een bewezen (bijvoorbeeld op basis van ringen) of vermoedelijke (bijvoorbeeld op basis van staat van het verkenkleed, locatie en/of gedrag) escape zijn, en dit geldt zeker ook voor (gevallen van) soorten in categorie D.

Ship-assisted vagrancy

De mogelijke verplaatsing per schip speelt geen rol bij de discussie over welke soorten in categorie D thuishoren. Voor ship-assisted vagrancy gelden de afspraken zoals vastgelegd of vast te leggen in het Handboek CDNA (www.dutchavifauna.nl/handboek). Een soort met zeer laag vagrancy potential die in Nederland na langdurig verblijf aan boord per schip arriveert (voorbeeld: Kaapverdische Mussen *Passer iagoensis* in Hansweert, Zeeland) heeft niet opeens vagrancy potential. En omgekeerd: soorten die vagrancy potential hebben maar op basis van locatie mogelijk (maar niet bewezen) gebruik hebben gemaakt van een stuk of stukje 'ship assistance' (voorbeeld: Spaanse Mussen *P hispaniolensis* in de Eemshaven, Groningen) verliezen hierdoor niet hun vagrancy potential en zijn aanvaardbaar voor categorie A.

Soortenlijst

Als vetrekpunt voor de lijst van soorten die voor categorie D in aanmerking komen zijn de twee publicaties van Ebels (1996, 2004) gebruikt, aangevuld met waarnemingen van de afgelopen c 20 jaar. Voor een overzicht van alle in Nederland waargenomen vogelsoorten inclusief (vermoedelijke) escapes (exoten), zie: <https://waarneming.nl/species/>.

Te onderzoeken voor mogelijke verschuiving van E naar D

Deze soorten zijn in Nederland vastgesteld en worden meestal als escape beschouwd maar staan in sommige Europese landen of landen in Noord-Afrika of het Midden-Oosten op de A-lijst en/of hebben mogelijk voldoende vagrancy potential om in categorie D te worden opgenomen.

• IJslandse Brilduiker / Barrow's Goldeneye	<i>Bucephala islandica</i>
• Kaneeltaling / Cinnamon Teal	<i>Spatula cyanoptera</i>
• Kleine Flamingo / Lesser Flamingo	<i>Phoeniconaias minor</i>
• Palmtortel / Laughing Dove	<i>Streptopelia senegalensis</i>
• Maskerduif / Namaqua Dove	<i>Oena capensis</i>
• Grijskoppurperkoet / Grey-headed Swamphen	<i>Porphyrio poliocephalus</i>
• Kleine Pelikaan / Pink-backed Pelican	<i>Pelecanus rufescens</i>
• Sporenkievit / Spur-winged Lapwing	<i>Vanellus spinosus</i>
• Herdersplevier / Kittlitz's Plover	<i>Anarhynchus pecuarius</i>
• Witbandzeearend / Pallas's Fish Eagle	<i>Haliaeetus leucoryphus</i>
• Geelsnavelwouw / Yellow-billed Kite	<i>Milvus aegyptius</i>
• Amerikaanse Torenvalk / American Kestrel	<i>Falco sparverius</i>

- Schildraaf / Pied Crow *Corvus albus*
- Japanse Pestvogel / Japanes Waxwing *Bombycilla japonensis*
- Grauwe Bulbul / Common Bulbul *Pycnonotus barbatus*
- Grijsze Spreeuw / White-cheeked Starling *Spodiospar cineraceus*
- Witkruintapuit / White-crowned Wheatear *Oenanthe leucopyga*
- Mandarijnspreeuw / White-shouldered Starling *Sturnia sinensis*
- Bruinruggoudmus / Sudan Golden Sparrow *Passer luteus*
- Vale Woestijnvink / Desert Finch *Rhodospiza obsoleta*
- Langstaartroodmus / Siberian Long-tailed Rosefinch *Carpodacus sibiricus*
- Chinese Groenling / Oriental Greenfinch *Chloris sinica*
- Roodvoorhoofdkanarie / Red-fronted Serin *Serinus pusillus*
- Pallas' Roodmus / Pallas's Rosefinch *Carpodacus roseus*
- Weidegors / Meadow Bunting *Emberiza cioides*
- Geelkeelgors / Yellow-throated Bunting *Emberiza elegans*
- Lazuligors / Lazuli Bunting *Passerina amoena*
- Witkruingors / White-crowned Sparrow *Zonotrichia leucophrys*
- Epauletspreeuw / Red-winged Blackbird *Agelaius phoeniceus*

Te onderzoeken voor mogelijke verschuiving van A naar D

Van onderstaande soorten is in publicaties, in discussies op internetfora of bij de behandeling door dwaalgastencmissies buiten Nederland aangegeven dat die mogelijk onvoldoende vagrancy potential hebben om in categorie A geplaatst te worden en mogelijk beter te plaatsen zijn in categorie D. Deze lijst is niet compleet, en omvat in feite alle dwaalgasten op de Nederlandse lijst. Met name bij eenden en Nearctische zangvogels kan de lat bij een strengere selectie nog een stuk hoger worden gelegd om als 'potentieel wild' te kunnen worden beschouwd.

- Witkopeend / White-headed Duck *Oxyura leucocephala*
- Kleine Canadese Gans / Cackling Goose *Branta hutchinsii*
- Harlekijneend / Harlequin Duck *Histrionicus histrionicus*
- Buffelkopeend / Bufflehead *Bucephala albeola*
- Marmereend / Marbled Duck *Marmaronetta angustirostris*
- Grote Tafeleend / Canvasback *Aythya valisineria*
- Amerikaanse Tafeleend / Redhead *Aythya americana*
- Purperkoet / Western Swampphen *Porphyrio porphyrio*
- Roze Pelikaan / White Pelican *Pelecanus onocrotalus*
- Kroeskoppelikaan / Dalmatian Pelican *Pelecanus crispus*
- Groene Reiger / Green Heron *Butorides virescens*
- Jufferkraanvogel / Demoiselle Crane *Grus virgo*
- Indische Kievit / Red-wattled Lapwing *Vanellus indicus*
- Grijskopkievit / Grey-headed Lapwing *Vanellus cinereus*
- Monniksgier / Cinereous Vulture *Aegyptius monachus*
- Spotlijster / Northern Mockingbird *Mimus polyglottos*
- Daurische Spreeuw / Daurian Starling *Agropsar sturninus*
- Afrikaanse Vink / African Chaffinch *Fringilla spodiogenys*
- Bruinkopgors / Red-headed Bunting *Emberiza bruniceps*
- Rosse Gors / Chestnut Bunting *Emberiza rutila*
- Indigogors / Indigo Bunting *Passerina cyanea*
- Geelkoptroepiaal / Yellow-headed Blackbird *Xanthocephalus xanthocephalus*
- Glanstroepiaal / Common Grackle *Quiscalus quiscula*

Niet te onderzoeken (categorie E)

Van onderstaande soorten die in Nederland zijn vastgesteld wordt op dit moment het vagrancy potential als zodanig laag/afwezig ingeschat dat nader onderzoek niet nodig is; deze soorten blijven dus in categorie E, samen met alle soorten die hieronder niet genoemd zijn omdat er geen discussie is over de status (bijvoorbeeld: papegaaien). Enkele van onderstaande soorten zijn wel als vermoedelijke wilde dwaalgasten vastgesteld aan de uiterste randen van het West-Palearctische gebied, zoals in Oman. Ook enkele soorten waarvan er zoveel escapes zijn vastgesteld dat eventuele wilde exemplaren niet meer te 'filteren' zijn staan in deze lijst.

- Rosse Fluiteend / Fulvous Whistling Duck
  - Trompetzwaan / Trumpeter Swan
  - Keizergans / Emperor Goose
  - Kokardezaagbeek / Hooded Merganser
  - Rosse Stekelstaart / Ruddy Duck
  - Carolina-eend / Wood Duck
  - Japanse Kwartel / Japanese Quail
  - Smaragdpuurperkoet / African Swampphen
  - Afrikaanse Gaper / African Openbill
  - Afrikaanse Maraboe / Marabou Stork
  - Afrikaanse Nimmerzat / Yellow-billed Stork
  - Abdims Ooievaar / Abdim's Stork
  - Witte Ibis / White Ibis
  - Heilige Ibis / African Sacred Ibis
  - Heremietibis / Northern Bald Ibis
  - Krokodilwachter / Egyptian Plover
  - Smidsplevier / Blacksmith Plover
  - Zwarte Gier / Black Vulture
  - Roodkoppier / Turkey Vulture
  - Rüppells Gier / Rüppell's Vulture
  - Stellers Zeearend / Steller's Sea Eagle
  - Amerikaanse Zeearend / Bald Eagle
  - Rosse Ruigpootbuizerd / Ferruginous Hawk
  - Amerikaanse Oehoe / Great Horned Owl
  - Zijdespreeuw / Red-billed Starling
  - Pagodespreeuw / Brahminy Starling
  - Zwartborstlijster / Black-breasted Thrush
  - Zwartkaplijster / Japanese Thrush
  - Tuinlijster / Grey-backed Thrush
  - Kastanjelijster / Chestnut Thrush
  - Roodbekwever / Red-billed Quelea
  - Witvleugeldikbek / Chinese Grosbeak
  - Maskerdikbek / Japanese Grosbeak
  - Mexicaanse Roodmus / House Finch
  - Rode Kardinaal / Red Cardinal
- Dendrocygna bicolor*
Cygnus buccinator
Anser canagicus
Lophodytes cucullatus
Oxyura jamaicensis
Aix sponsa
Coturnix japonica
Porphyrio madagascariensis
Anastomus lamelligerus
Leptoptilos crumenifer
Mycteria ibis
Ciconia abdimii
Eudocimus albus
Threskiornis aethopicus
Geronticus eremita
Pluvianus aegyptius
Vanellus armatus
Coragyps atratus
Cathartes aura
Gyps rueppelli
Haliaeetus pelagicus
Haliaeetus leucocephalus
Buteo regalis
Bubo virginianus
Spodiospar sericeus
Sturnia pagodarum
Turdus dissimilis
Turdus cardis
Turdus hortulorum
Turdus rubrocanus
Quelea quelea
Eophona migratoria
Eophona personata
Haemorhous mexicanus
Cardinalis cardinalis

Verwijzingen

- Bencke, G A, Ott, P, Moreno, I B, Tavares, M & Caon, G 2005. Old World birds new to the Brazilian territory recorded in the Archipelago of São Pedro and São Paulo, equatorial Atlantic Ocean. *Ararajuba* 13:126-129.
- Bozó, L & Csörgő, T 2023. Causes of vagrancy of North Asian passerines in western Europe. *Ibis* 166: 5–22.
- Birdguides 2024. Colonists and vagrants in Iberia: the northward shift of African birds. Website: www.birdguides.com/articles/western-palearctic/colonists-and-vagrants-in-iberia-the-northward-shift-of-african-birds/.
- British Ornithologists' Union (BOU) 2024. Category D species. Website: <https://bou.org.uk/british-list/category-d-species/>.
- Brooks, W E 2024. Offshore vagrancy in passerines is predicted by season, wind-drift, and species characteristics. *Movement Ecol* 12: 1-12.
- Dennis, J V 1981. A summary of banded North American birds encountered in Europe. *North Amer Bird Bander* 6: 88-96.
- Dennis, J V 1986. European encounters of birds ringed in North America. *Dutch Birding* 82: 41-44.
- Dennis, J V 1987. Additional recoveries of banded North American birds in Europe. *North Amer Bird Bander* 12: 11-12.
- Dufour, P, Lees, A C, Gilroy J & Crochet, P-A 2024. The overlooked importance of vagrancy in ecology and evolution. *Trends Ecol Evol* 39:19-22.
- Durand, A L 1963. A remarkable fall of American land-birds on the 'Mauretania', New York to Southampton, October 1962. *Br Birds* 56: 157-164.
- Ebels, E B 1996. Records of probable escapes in the Netherlands. *Dutch Birding* 18: 75-78.
- Ebels, E B 2002. Transatlantic vagrancy of Palearctic species to the Caribbean region. *Dutch Birding* 24: 202-209.
- Ebels, E B 2004. Probable escapes in the Netherlands: part 2. *Dutch Birding* 26: 305-314.
- Evans, L G R 1994. *Rare birds in Britain 1800-1990*. Little Chalfont.
- Garcia, E 2024. African birds in Iberia: recent colonists, potential colonists and vagrants. *Ardeola* 71: 195-228.
- Haas, M 2012. *Extremely rare birds in the Western Palearctic*. Barcelona.
- Haas, M 2017. Extremely rare birds in the Western Palearctic: update 2009-16. *Dutch Birding* 39: 145-182.
- Haas, M, Crochet, P-A, Groot Koerkamp, G, Arkhipov, V Y & Loskot, V M 2013. Occurrence of Pallas's Rosefinch in the Western Palearctic. *Dutch Birding* 35: 169-179.
- Herroelen, P 1993. Ontsnapte vogelsoorten op Nederlandse lijst? *Dutch Birding* 15: 70-71.
- Hobbs, J 2024a. A list of Nearctic passerines recorded in the Western Palearctic. Version 4.0. Website: www.dutchbirding.nl/static/references/nearcticPassersWP-v4.0.pdf.
- Hobbs, J 2024b. First records for the Western Palearctic 1800 to 2022. Version 1.0. Website: www.dutchbirding.nl/static/references/FirstWP-1800-2022-1.0.pdf.
- Hobbs, J 2024c. A list of birding references - passerines. Website: www.dutchbirding.nl/static/references/BirdingReferences-Passerines-v.1.8.pdf.
- Hobbs, J 2024d. A list of birding references - non-passerines. Website: www.dutchbirding.nl/static/references/BirdingReferences-NonPasserines-v.1.8.pdf.
- Jiguet, F, Doxa, A & Robert, A 2008. The origin of out-of-range pelicans in Europe: wild bird dispersal or zoo escapes? *Ibis* 150: 606-618.
- Jiguet, F & Barbet-Massin, M 2013. Climate change and rates of vagrancy of Siberian bird species to Europe. *Ibis* 155: 194-198.
- Jones, J 2020. What next from the West? Website: www.birdguides.com/articles/rare-birds/what-next-from-the-west/.
- Kenefick, M & Hayes, F E 2006. Trans-Atlantic vagrancy of Palearctic birds in Trinidad and Tobago. *J Carib Ornithol* 19: 61-72.
- Lees, A & Gilroy 2009. Vagrancy mechanisms in passerines and near-passerines. In: Slack, R 2009. *Rare birds where and when. An analysis of status & distribution in Britain and Ireland* 1: sandgrouse to New World orioles. York, p 1-23.
- Lees, A & Gilroy, J 2022. *Vagrancy in birds*. London.
- Lensink, R, Ottens, G & van der Have, T 2013. Vreemde vogels in de Nederlandse vogelbevolking: een verhaal van vestiging en uitbreiding. *Limosa* 86: 49-67.

- Lenrumé, P, Claessens, O, d'Orchymont, Q, Bertus, V, Cantaloube, G, Tostain, O, Epelboin, L, Kelle, L, Foxonet, H & Wiegers, J N 2024. Transatlantic vagrancy in northern South America: eight Old World bird taxa new to French Guiana. *Bull Br Ornithol Club* 144:132-149.
- North, M R 2020. Significant recoveries of banded birds. *North Am Bird Bander* 45: 130-134.
- Pitcher, L 2021. Predicting Nearctic vagrants in autumn. Website: www.birdguides.com/articles/rare-birds/predicting-nearctic-passerines-in-autumn/.
- Robbins, C S 1980. Predictions of future Nearctic landbird vagrants to Europe. *Br Birds* 73: 448-457.
- Rouse, D 2021. Time to reconsider: part II. Website: www.birdguides.com/articles/rare-birds/time-to-reconsider-part-ii/.
- Slack, R 2009. Rare birds where and when. An analysis of status and distribution in Britain and Ireland. 1: sandgrouse to New World orioles. York.
- van Spanje, T M, Meek H & Ebels, E B 1996. Langstaartroodmussen bij Zandvoort in oktober 1991 en op Terschelling in mei 1993. *Dutch Birding* 18: 305-307.
- Stabile, F A, Watkins-Colwell, G J, Moore, J A, Vecchione, M & Burt, E H 2017. Observations of passerines and a falcon from a research vessel in the western North Atlantic Ocean. *Wilson J Ornithol* 129: 349-353.
- Thorup, K 2004. Reverse migration as a cause of vagrancy. *Bird Study* 51: 228-238.
- Tonelli, B A, Youngflesh, C & Tingley, M W 2023. Geomagnetic disturbance associated with increased vagrancy in migratory landbirds. *Scientific Rep* 13: 414-425.
- Veit, R R 2000. Vagrants as the expanding fringe of a growing population. *Auk* 117: 242-246.
- Veit, R R 2008. Why expect clusters of vagrants? *Bird Observer* 36: 213-217.
- Viles, S 2021. Time to reconsider: part I. Website: www.birdguides.com/articles/rare-birds/time-to-reconsider-part-i/.
- Viles, S 2023. Grackles in the Western Palearctic. Website: www.birdguides.com/articles/western-palearctic/grackles-in-the-western-palearctic/.
- Wallace, D I M 1980. Possible future Palaeartic passerine vagrants to Britain. *Br Birds* 73: 388-397.
- Whittaker, A W, Ferreira da Silva, J P, Lucio, B & Kirwan, G M 2019. Old World vagrants on Fernando de Noronha, including two additions to the Brazilian avifauna, and predictions for potential future Palearctic vagrants. *Bull Br Ornithol Club* 139: 189-204.

Noot over taxonomie en naamgeving

Voor taxonomie, volgorde en naamgeving volgt de CDNA de beslissingen van de Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA) en worden de volgende overzichten aangehouden: Dutch Birding-vogelnamen door A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2024, www.dutchavifauna.nl/wpvogelnamen; taxonomie en wetenschappelijke, Nederlandse en Engelse namen van West-Palearctische vogels); en IOC world bird list 14.2 door F Gill, D Donsker & P Rasmussen (2024, www.worldbirdnames.org; taxonomie en wetenschappelijke, Engelse en Nederlandse namen van overige vogels in de wereld; Nederlandse namen door P Vercrujssse en A J van Loon).

Colofon

Opsteller: Enno Ebels (voorzitter CDNA), in samenspraak met overige commissieleden

Datum: 15 maart 2025

Status: versie ten behoeve van publicatie op www.dutchavifauna.nl en werving van reviewers